

vací nespadaají pod hledisko dorozumnění se. Tím dovedena je správnost právního pojetí zmíněného ustanovení zákonného soudem nalézacím a nepoužitelnost ustanovení § 4 cit. zák. na jednání obžalovaných, z nichž dle zjištění rozsudkových obžalovaný A r n o š t T. na dvakrát dovezl ze Žitavy v Sasku do Liberce 300 jednokorunových kolků, o nichž věděl, že jsou padělány, (čímž již spáchal zločin dle § 1 případ 3 cit. zák., takže vývody jeho zmateční stížnosti k čís. 10 § 281 tr. ř. již z tohoto důvodu jsou nezávažny), tyto v Žitavě od jakéhosi Sch. k žádosti H-ově koupené kolky odevzdal obžalovanému E m i l u H- o v i, jenž — věda dle zjištění, že kolky jsou padělány — první část jich poslal po Ferdinandu P. obžalovanému Emilu W., jenž je byl u něho objednal a jemu zaplatil za ně zatím 5000 K, načež E m i l W. tyto kolky, jejichž padělanost mu byla známa, předal spoluobžalované M a r k é t ě A., od níž za ně dostal splátku zatím 2000 K. Markéta A. byla pak zatčena při pokusu tuto první partii padělaných kolků odevzdati Anně H. Druhou část padělaných kolků T-em dovezených převzal Emil H. a odevzdal je — nezastav Emila W. — proň P-ovi s příkazem, by je W-ovi doručil. Veškeré tuto uvedené jednotlivé činnosti jmenovaných obžalovaných spočívaly dle zjištění rozsudku na předchozích jednáních a znamenaly splnění dotýčných úmluv mezi jednotlivými obžalovanými, jichž předmětem bylo zaopatření si padělaných kolků za účelem prodeje jich se ziskem Anně H., resp. jejímu mandantovi. Že v takovém jednání spočívá udávání padělků, stížnosti zmateční ani nepopírají, a že dohody naznačeného obsahu mezi obžalovanými naplňují pojem dorozumnění se mezi nimi, nemůže býti pochybno.

Čís. 195.

Zpronevěry se dopustí, kdo zcizí věc, již svěřil mu vlastník se zmocněním, by na věc jako zástavu opatřil si peníze.

(Rozh. ze dne 27. května 1920, Kr II. 120/20.)

N e j v y š š í s o u d jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného Valtera H. do rozsudku krajského soudu v Jihlavě ze dne 16. dubna 1920, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem zpronevěry dle §§ 183, 184 tr. z.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost uplatňuje proti rozsudku důvod zmatečnosti dle čísla 9 lit. a) § 281 tr. ř. dovozujíc, že zjištěný děj nespadá pod pojem zpronevěry ve smyslu § 183 tr. z., poněvadž jednak boutony byly prodány Louisem Z. a nikoli obžalovaným, a to v době, kdy obžalovaný neměl jich již ve své detenci, jednak že vůbec nebyly mu svěřeny ve smyslu § 183 tr. zák. poněvadž byly mu odevzdány k zastavení, tedy k přenesení detence jich na věřitele, kdežto svěřením předpokládá detenci na straně toho, jemuž věc se svěřuje, jednak, že obžalovaný si nepřivlastnil ani za sebou nezadržel předmětu jemu svěřeného, kdyžtž výtěžek z pro-

deje boutonů vložil do obchodu, jehož majitelkou byla soukromá účastnice. K vývodům zmáteční stížnosti nelze se připojit. Pokud jde především o otázku, byly-li boutony, o něž se jedná, obžalovanému svěřeny, dlužno k ní přisvědčiti, poněvadž za svěřenou ve smyslu § 183 tr. z. sluší pokládati věc, jež v detenci majitelovu dostane se z vůle dosavadního držitele na podkladě dohody, podle níž majitel má věci v určitém směru naložiti. To plyne ze systematiky trestního zákona připínajícího ustanovení o zpronevěře k ustanovením o krádeži, čímž vyniká rozdíl skutečného poměru pachatelova k předmětu jeho deliktu. Kdežto při krádeži zloděj, aby mohl pro svůj užitek věci cizí naložiti, musí porušiti cizí držení, musí věc z držení cizího a bez přivolení držitelova teprve odníti, nakládá zpronevřitel jako svojí věcí, jež z vůle oprávněného v jeho detenci již se nalézá anebo alespoň detencí tou z vůle oprávněného prošla. V poměru mezi oprávněným a tím, jemuž byla do detence odevzdána, nepřestává pak věc býti svěřenou a tedy způsobilým předmětem zpronevěry, vyšla-li z detence toho, jemuž byla svěřena na podkladě právě oné dohody mezi ním a oprávněným, jež vedla k odevzdání věci do detence, tedy zejména v mezích uděleného mandátu. Nepřipouštěl-li tedy základní poměr mezi oprávněným a novým detentorem i po oprávněném přenesení detence věci jím na detentora dalšího (zástavního věřitele) takové ingerence prvního detentora na věc, jež znamená nakládání věci jako vlastní, osobování si quasivlastnických dispozicí proti vůli osoby oprávněné, nelze uznati, že by posléze zmíněná činnost prvního detentora nespádala pod pojem zpronevěření ve smyslu § 183 tr. z. V případě přítomném je zjištěno, že Magdalena V. odevzdala obžalovanému mimo jiné brilliantové boutony, o něž jde, za tím účelem, aby je zastavil a tak nabyl peněz ku převzetí obchodu. Tímto okamžikem byly boutony obžalovanému svěřeny, poněvadž přešly od osoby oprávněné v jeho detenci na podkladě dohody o tom, jak obžalovaný má, resp. smí boutony naložiti. Vlastnosti věci svěřené pak v poměru k obžalovanému nepozbyly boutony tím, že jimi obžalovaný naložil ve smyslu zmocnění uděleného jemu Magdalenou V-ovou, již bylo arci počítati s tím, že obžalovaný přenesl detenci šperků na svého věřitele, který mu na ně půjčí peníze, ba i s možností exekučního prodeje šperků těch pro případ nevyplacení pohledávky. Než boutony nebyly prodány u výkonu práv zástavního věřitele, nýbrž obžalovaným samým (prostřednictvím Louise Z.) z volné ruky. K takovému prodeji obžalovaný Magdalenou V-ovou oprávněn nebyl, přistupuje k prodeji boutonů obžalovaný překročil mandát jemu V-ovou udělený, porušil povinnost věrnosti oproti V-ové a to způsobem, v němž není jen nesplnění závazků, oproti V-ové převzatých, resp. jímž založena nejen povinnost, nahraditi jí škodu, jednáním jeho povstalou, nýbrž jenž pro svůj ráz činí jednání jeho trestným dle § 183 tr. z., poněvadž v něm spočívá osobování si a výkon quasivlastnických dispozicí předmětem svěřeným. V tom právě záleží přivlastnění si předmětu svěřeného, jímž jest právě předsevzetí činu, zbavujícího oprávněnou osobu vlastnictví, jakožto výron vůle nakládati věci tak, jak dle práva občanského (§ 354 ob. z. obč.) přísluší jen vlastníkov. Nevyžaduje se naproti tomu k pojmu přivlastnění si, by byl pachatel měl z činu svého majetkový užitek, poněvadž vlastník může z důvodu svého vlastnictví nakládati jeho předmětem i ve svůj neprospěch (§ 362 ob. z. obč.). Proto

těž bylo by lhostejno, kdyby bylo zjištěno, že obžalovaný valutu za prodané boutony obrátil ve prospěch obchodu na vypůjčené peníze koupeného. Rozsudek ostatně nic takového nezjišťuje, naopak zjišťuje, že obžalovaný z obchodu, jenž byl veden na jméno jeho a jež dle spisů obžalovaný postoupil Magdaleně V-ové do vlastnictví teprve dávno po prodeji boutonů, sám se svou rodinou žil. Stížnost přehlíží, že neklade se obžalovanému za vinu způsob, jak naložil výtěžkem za prodané boutony, nýbrž prodej svěřených boutonů jakožto úkon přivlastnění si a zadržení si jich za sebou.

Čís. 196.

Pro trestnost křivého svědectví (§ 199 lit. a) tr. z.) jest lhostejno, zda týkalo se okolností rozhodné či nerozhodné.

(Rozh. ze dne 28. května 1920, Kr I 122/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalované Josefy K. do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 27. listopadu 1919, jímž byla uznána vinnou zločinem podvodu podle §§ 197, 199 lit. a) tr. z.

Důvody:

Zmateční stížnost uplatňuje proti výroku, odsuzujícímu stěžovatelku pro zločin podvodu dle § 197, 199 a) tr. z., zmateční důvod § 281 čís. 10 tr. ř. — správně § 281 čís. 9 a) tr. ř., poněvadž stěžovatelka dovolává se úplného sprostění viny. Není však odůvodněna. Právně pochybeným shledává stížnost odsouzení pro zločin podvodu proto, poněvadž za nepravdivou uznaná svědecká výpověď stěžovatelčina, že v době, kritické pro zrození dítěte, se žádným jiným mužem krom Václ. E. nesouložila, jest pro rozhodnutí jak v trestní věci dle § 144 tr. z. tak i v paternitním sporu s Václavem E. úplně bezpředmětná a nerozhodná, ba neměla prý dotýčná otázka býti vůbec položena pokud se týče připuštění. Neutrpěl prý proto stát a nemohl utrpěti újmy na svém právu vykonávati spravedlnost ani tehda, kdyby dotýčná výpověď obžalované bývala nepravdivá. Než zákon zavazuje v § 165 a násl. tr. ř. bezpodmínečně svědka, by před soudem pravdu a nic jiného než pravdu seznal. Též § 199 a) tr. z. třešce křivé svědectví před soudem jako zločin podvodu, bez rozdílu, týkalo-li se okolností rozhodné čili nic. Nelze proto se stanoviska trestnosti rozlišovati mezi křivým svědectvím ohledně okolností rozhodné neb nerozhodné, to tím méně, poněvadž při zásadě volného uvažování důkazů nelze často vůbec rozhodnouti, pokud ta neb ona výpověď svědkova měla či neměla vlivu na rozhodnutí soudcovo a každá vědomá nepravda svědkova před soudem alespoň ohrožuje výkon spravedlnosti. A byť i v tomto případě nebylo lze popírati, že okolnost, zda svědkyně v době kritické s jinými osobami mužskými tělesně obcovala čili nic, neměla ani v trestní věci pro zločin dle § 144 tr. z. ani ve sporu paternitním přímý význam rozhodujícího, nelze odepřítí jí významu nepřímého, pro rozhod-